

Stichting Cultureel Centrum "De Harmonie"
Postbus 323
8901 BC LEEUWARDEN

Jaarverslaggeving 2014

Inhoud

Jaarverslag

Geconsolideerde jaarrekening

- Geconsolideerde balans per 31 december 2014
- Geconsolideerde staat van baten en lasten 2014
- Algemene toelichting
- Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2014
- Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten over het jaar 2014

Overige gegevens

- Controleverklaring
- Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2014
- Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2014
- Gebeurtenissen na Balansdatum

Bijlagen

- Overzicht materiële vaste activa
- Overzicht investeringen over het jaar 2014
- Overzicht bezoekers over het jaar 2014

Jaarverslag

+

Inleiding

Lucht en Horizon

Met dit 45ste jaarverslag 2014 van de gecombineerde jaarrekening 'Stichting Cultureel Centrum De Harmonie' en 'Ruiterskwartier BV' sluiten we een periode af waarin we alle zeilen moesten bijzetten om de beste resultaten te kunnen halen. Anders gezegd; we konden in de vijf voorgaande jaren, ondanks de niet aflatende inzet van onze medewerkers en vrijwilligers, niet tot een sluitende exploitatie komen.

De opdracht van de gemeente Leeuwarden aan De Harmonie is veel omvattend. En, vinden ook wij, passend bij het hoofdstedelijk karakter van de grootste schouwburg van de provincie Fryslân. Helaas beschikten we tot voorkort over onvoldoende financiële middelen om deze opdracht, en bijbehorende ambities, met zwarte cijfers te vervullen.

Gelukkig ligt dat achter ons. Dankzij een per 2014 toegekende extra exploitatiesubsidie van € 300.000 kregen we de nodige lucht. Zo konden we de programmering weer op het niveau brengen dat bij onze positie en ambities past. We zijn de gemeente dankbaar voor deze steun, die tot en met 2018 incidenteel is toegekend.

Het eerste positieve bewijs leveren we met de jaarcijfers van 2014. We schrijven weer zwarte cijfers. Het was heerlijk te zien dat alle elan binnen de organisatie weer onmiddellijk tot bloei kwam. Ook qua programmering konden we stappen zetten die de laatste jaren onhaalbaar waren. Dat leidde onmiddellijk tot meer bezoekers. We verwachten de opgaande lijn de komende jaren door te zetten. Zowel in de kwaliteit en diversiteit van de programmering als in bezoekersaantallen en resultaten.

Naast het artistieke deel van onze bedrijfsvoering zagen we ook een forse opleving van de resultaten van de (meer) commerciële bedrijfsvoering; gemakshalve Horeca & Events genoemd. Ook daar is hard gewerkt aan acquisitie en efficiencyverbetering. Met als magnifiek resultaat een omzet van ruim één miljoen euro. Daar zijn we trots op. Zulke mooie cijfers zijn er sinds 2007 niet meer geschreven.

De toekomst ziet er goed uit. We werken hard aan de voorbereidingen van Lwd2018. We zijn geen producent, maar leveren op meerdere fronten bijdragen aan de programma's. Uitdaging is nog wel hoe we de bijna vanzelfsprekende opening in de zomer van 2018 rond en dekkend krijgen.

Samengevat: 2014 was voor ons het jaar met positieve resultaten en nieuw elan. Er gloort weer een mooie toekomst aan de horizon. Dat leest u ook terug in dit jaarverslag.

1 Programmering

1.1. Opdracht

In onze programmering is de door de gemeente Leeuwarden gegeven publieke opdracht het eerste uitgangspunt. Deze opdracht luidt:

- Het programmeren en distribueren van een gevarieerd aanbod van theater- en muziekvoorstellingen dat de positie van Leeuwarden als – culturele – hoofdstad van Fryslân ondersteunt.
- Het programma doet er toe binnen de professionele podiumkunsten in Nederland en bedient een breed en gevarieerd publiek
- Het programma past binnen de financiële kaders van de beschikking van de gemeente Leeuwarden.

1.2 Factoren

We geven deze opdracht vorm door voorstellingen en uitvoeringen op te delen in een aantal genres binnen de podiumkunsten. De vakkennis van de programmeur staat daarbij borg voor de best mogelijke inschatting van de populariteit, de professionaliteit en de kwaliteit van de artiest, de groep, het gezelschap en het impresariaat. Natuurlijk moet zij ook de smaak van het publiek kunnen inschatten en weten wat er in de stad en regio speelt en leeft. Vanzelfsprekend is zij bij het maken van keuzes ook afhankelijk van externe factoren. Denk aan de beschikbaarheid van de artiest en de financiële voorwaarden. Alle voorstellingen worden beoordeeld op hun complexiteit en conventie, zodat een juiste mix ontstaat.

Bij programmering is het altijd ongewis of een jaar eerder geboekt gezelschap het verwachte resultaat oplevert; zowel in artistiek opzicht als qua publiekswaardering. Succes en aantrekkingskracht zijn moeilijk te voorspellen. Daarmee wisselen jaarlijks ook de bezoekersaantallen en recette.

1.3 Programmering 2014

1.3.1 Toneel en cabaret

De negatieve spiraal van de laatste jaren is in het toneelbezoek doorbroken. Dat is mooi en schept weer perspectief voor de komende jaren.

We zijn er trots op dat we alle negen BIS-gezelschappen (theatergezelschappen basisinfrastructuur) mochten verwelkomen. Toneelgroep Amsterdam, die verder niet in Friesland te zien is, stond met ‘Scenes uit een Huwelijk’ twee avonden bij ons op de planken. ‘De Laatkomer’ van het Noord Nederlands Toneel trok verrassend veel publiek, terwijl de producties van het Nationale Toneel achterbleven bij de verwachtingen.

Succesvol waren de meer commerciële producties als ‘Baantjer’ en ‘De Verleiders’. Zij droegen bij aan het doorbreken van eerder genoemde negatieve spiraal.

Het verslagjaar was een prima cabaretjaar. Met toppers als Jochem Myer, Philippe Geubels, Guido Weijers, Bert Visscher, Youp van ‘t Hek en Claudia de Brey, werden volle zalen getrokken. Ook investeerden we in de toppers van de toekomst, waaronder Martijn Koning en de Gebroeders Fretz. In het nieuwe seizoen willen we hen, als het even kan, opnieuw boeken.

1.3.2 Muziek

Klassiek

We zagen het aantal bezoekers aan voorstellingen klassieke muziek over de hele linie groeien. Dat gold ook voor de belangstelling voor het Noord Nederlands Orkest dat dit verslagjaar een breed programma bracht van klassieke en meer moderne muziek.

In het verslagjaar programmeerden we ook een nieuwe serie Kamermuziek+. Deze zeer hoogwaardige concerten maken dat de echte liefhebber niet naar Amsterdam hoeft af te reizen. Voorbeelden zijn het Concertgebouw Kamerorkest en Marietta Petkova. Laatste gaf voorafgaand aan haar concert een indrukwekkende masterclass aan zeer jonge talenten.

De gratis lunchconcerten in de Accentfoyer, op de laatste vrijdag van de vijf wintermaanden, worden steeds populairder. Vaak moesten er meer stoelen, tot een maximum van 400, worden bijgezet. Jonge talenten krijgen op deze manier podiumervaring. De sociale functie van de vrij toegankelijke lunchconcerten van groot belang. We ontpoppen ons de laatste jaren steeds meer als 'Stadshuis', de locatie waar iedereen zich thuis en welkom moet voelen. Helaas slagen we er met de lunchconcerten (nog) onvoldoende in om deze bezoekers ook warm te maken voor het reguliere aanbod.

Popmuziek

Op het terrein van de popmuziek namen de bezoekersaantallen ook toe. Ilse de Lange, Boudewijn de Groot en de Edwin Evers Band trokken uitverkochte zalen. Hetzelfde gold voor de theatertour van Marco Borsato en het concert van Katie Melua die via andere kanalen werden geprogrammeerd. Over de hele linie werden de concerten uitstekend bezocht.

Muziektheater

In dit genre verwachten we ook de nodige groei. Zowel in aanbod als in bezoekers. De mengvorm van muziek en theater spreekt inmiddels ook het grote publiek aan. Voorbeelden van druk bezochte en hoog gewaardeerde voorstellingen zijn 'Mata Hari' van Tet Rozendal en 'Welkom in het Bos' van Alex van Warmerdam (Orkater). Orkater is een vaste gast in De Harmonie, met verschillende voorstellingen in verschillende samenstellingen.

Opera

Het operabezoek wint aan belangstelling. We zien dat mede als beloning voor de ingezette koers. Zonder meer trots zijn we op de samenwerking met de Nationale Reisopera (NRO) die haar vruchten afwerpt. Zij brachten, samen met het Noord Nederlands Orkest, de prachtige en uitstekend ontvangen voorstelling 'Tristan en Isolde' van Wagner op de planken. Maar ook 'De Rigoletto' uitgevoerd door de Staatsopera van Tatarstan werd gewaardeerd en goed bezocht.

We streven ieder seizoen naar drie, zeer verschillende operavoorstellingen. Eén van Staatsopera Tartarstan (meer traditioneel), één van de NRO (uitstekende kwaliteit) en één van Opera Zuid (jong en gedurfd). Zo bouwen we aan een loyaal en breed publiek. En toenemende bezoekersaantallen.

De opera's bieden we in de voorverkoop ook als serie aan met aanzienlijke korting. In 2014 werd de serie 112 keer verkocht.

Jazz- en wereldmuziek

De programmering van de jazzmuziek wordt al jaren verzorgd door de Hothouse Redband. De concerten trekken, voor Nederlandse begrippen, doorgaans een bovengemiddeld aantal bezoekers. Met name de cafésetting wordt, net als bij de folkmuziek, geprezen.

In het verslagjaar startten we ook met een nieuwe serie Folkmuziek, 'Folk City' geheten. Dit in nauwe samenwerking met Folk in de Wâlden. Het betreft jaarlijks vijf concerten in de Kleine Zaal. Het eerste concert werd in oktober gegeven. Gemiddeld trekken de optredens vijfenzeventig liefhebbers. We verwachten dat dit aantal gestaag zal toenemen.

1.3.3 Dans en musicals

In 2014 programmeerden we veel dansgezelschappen, waaronder Leine en Roebana, Conny Janssen Danst en Club Guy & Roni. Vermeldenswaardig is onze hechte band met het Nederlands Danstheater dat is alleen te bewonderen is in de grootste steden. Mooi dat Leeuwarden in dat rijtje thuishoort. We zien de bezoekersaantallen voor deze voorstelling groeien, dus we verwachten dat we het gezelschap blijvend kunnen presenteren.

We zitten samen met de twintig grootste regiotheaters (G20) in een overleg. Hierin denken we twee keer per jaar, samen met Stage Entertainment (fusie tussen Albert Verlinde Entertainment en Stage van Joop van den Ende) na over het musicalaanbod. Zo konden we vorig jaar als G20 exclusief 'Dreamgirls' boeken. Dit leverde twee nagenoeg volle zalen op. Minder succesvol waren 'Love Story', 'Little Voice' en nieuwe musicals als 'Tick Tick Boom'. Het genre musical is naar onze mening op zijn retour.

1.3.4 Jeugd en familie

Jeugdtheater is één van onze speerpunten. Wie de jeugd heeft, heeft immers de toekomst. Maar dat is niet de belangrijkste reden. Kinderen die het theater bezoeken, groeien emotioneel rijker op. Bovendien wordt er prachtig jeugdtheater gemaakt.

Kleinschalige producties van gezelschappen als Maas Theater en Dans en Het Laagland zijn altijd een lust voor het oog. Ook Theater Terra maakt met poppen prachtige voorstellingen. Net zo goed als we het Ro Theater met 'Lang en Gelukkig' aanbevelen. Aanraders voor jong en oud(ers).

De samenwerking met Meeuw, de jeugdtheaterschool, is al jaren hecht. Hun producties gaan elk jaar bij ons in première. Dit jaar was dat 'Zeeverhalen'. Meeuw stelt hoge eisen en maakt uitstekend theater. Ze leveren jaarlijks talenten af aan landelijke toneelscholen.

Veel publiek trokken het inmiddels goed gewortelde Peuterfestival en het eerste Sprookjesfestival: één dag met allemaal op sprookjes gebaseerde voorstellingen. Het Kinderboekenbal was zo'n succes dat we veel meer publiek trokken dan verwacht. Dit leidde tot wat haperingen, zoals een tekort aan goodybags. Ook de workshops raakten overvol. Het bezoekersaantal verdubbelde 's avonds. Vermeldenswaardig is ook de Sinterklaasmusical die we programmeerden als vervanger van het al oude Sinterklaassprookje. Deze musical, opgezet door NHL Hogeschool en daarmee een waardevolle samenwerking - krijgt een vaste plek in de programmering.

1.3.5 Cultuureducatie en -beleving

De focus op randprogrammering en educatie voor jong en oud(er) is in 2014 verder versterkt. Onderzoek toonde aan dat mensen meer en meer een totaalbeleving zoeken. Dus voorstellingen met inleidingen, workshops, pauzemuziek, afterparty's, etc.

Goede voorbeelden waren de cursus klassieke muziek voor 8+ en de cursus klassieke muziek op dinsdagmiddag. Hiermee boren we twee nieuwe doelgroepen aan. Beide cursussen werden voor het eerst in 2013 gegeven en kregen afgelopen jaar een succesvol vervolg.

Het Kunstmenu zorgde er voor dat een kleine 2.400 kinderen (<12) in aanraking kwamen met theatereducatie. Een kleine 300 kinderen volgden cursussen/workshops in combinatie met de voorstellingen.

Voor jongeren (12+) organiseerden we Art Trip Ljouwert (580 deelnemers), rondleidingen, schoolvoorstellingen, cursussen en lesprojecten.

1.3.6 Projecten en festivals

Een van de hoogtepunten in 2014 was de ijsshow 'Swan Lake on Ice'. Hiervoor kreeg het toneel van de Aegon Zaal een echte ijsvloer. Twee uitverkochte voorstellingen en veel positieve (media)aandacht, waren het resultaat.

Nieuw in 2014 was de middagprogrammering (vanaf 14.30 uur). Bestemd voor publiek dat overdag meer vrije tijd heeft of 's avonds liever niet op pad gaat. De serie is nog geen succes. Landelijk onderzoek laat zien dat dit de nodige tijd en aandacht vraagt. Nieuw was ook de samenwerking met de stichting Mien Mooie Stad; een eerste revue gemaakt door en voor Liwwadders waarmee we onze rol als 'Stadshuis' van Leeuwarden nader vorm geven.

Een ander project was het 'Dichtersontbijt' op Nationale Gedichtendag. Samen met Friesland Pop organiseerden we het 'Freeze Festival' en 'House in Harmony'. Laatste evenement was goed voor een uitverkocht huis met 2.500 bezoekers.

De Harmonie organiseert op verzoek van de gemeente Leeuwarden, sinds 2002, ook het Fries StraatFestival (FSF). Een groot, meerdaags en gratis toegankelijk evenement in het centrum van de stad. Jaarlijks goed voor tienduizenden enthousiaste bezoekers. We organiseren dit festival met een vaste groep in- en externe krachten en dragen de volledige verantwoording en risico's. Een grote zorg m.b.t. de organisatie van het FSF is de incidentele subsidie voor dit gratis toegankelijk festival van de provincie Fryslân en gemeente Leeuwarden. Het in Leeuwarden en verre omstreken zeer geliefde festival – jaarlijks goed voor minstens 50.000 bezoekers – verdient een betere financiering. In ieder geval mag het financiële risico niet op ons worden afgewenteld.

De overige door en met ons georganiseerde evenementen vindt u bij Horeca & Events.

----- kader: Kleine Zaal Kaart

In het verslagjaar introduceerden we de Kleine Zaal Kaart (€ 99,00 per seizoen). De eigenaar van de kaart mag onbeperkt naar voorstellingen in de vlakke vloer zaal. Hij of zij moet dan op de dag zelf reserveren. De kans is klein dat de voorstelling uitverkocht is, zo wel dan hebben anderen voorrang. Doel van de kaart is publiek op een toegankelijke manier kennis te laten maken met het meer bijzondere, verrijkende aanbod. Het gebruik is gemiddeld groter dan verwacht.

2. Horeca & Events

Het verslagjaar was voor Horeca & Events een druk en bovenal mooi jaar. Er werd hard (samen) gewerkt en een omzet gerealiseerd van € 1.023.000,-.

	Omzet	Personeelskosten	Resultaat	Resultaat
2013	€ 981.000,-	51,8 %	17 %	€ 167.000,-
2014	€ 1.023.000,-	52 %	17,5 %	€ 179.000,-

Sinds 2007 behaalden we geen omzet meer van boven de miljoen. Mooie opdrachten en events zorgden hier in 2014 wel weer voor. Zo verzorgden we maar liefst vier meerdaagse congressen voor twee keer Wetsus (400 en 300 gasten), gynaecologen (600 gasten) en de Museumvereniging (800 gasten). De gynaecologen boekten diner en feestavond voorheen elders. In het verslagjaar maakten we hen enthousiast om dit bij ons te doen. Het werd een walking dinner, overgaand in een spectaculaire feestavond met veel entertainment. Ook de Museumvereniging, die normaal gesproken elders

dineerden, kregen we enthousiast voor een diner in De Harmonie.

Het enorme succes van het 'Zorg Film Festival' in 2013, leidde er toe dat de directie van Noorderbreedte besloot van het tweejaarlijks evenement een jaarlijks evenement te maken. Met succes. De bezoekers beoordeelden De Harmonie met een 8,6. Het evenement krijgt in 2015 een vervolg.

Andere toppers waren de personeelsfeesten van Omrin en Palet, de 'Midnightwalk' en 'Leip'. We ontvingen ook de leden met hun gasten van Club Diplomatique Fryslân. Dit keer verrasten we hen met een diner onder een bloemenplafond en de vier elementen als thema. Aansluitend was er een voorstelling en werd de avond afgesloten met een werkelijk 'Grond Dessert'.

Van de samen met partners georganiseerde festivals waren vooral het whiskyfestival en de wijnmarkt een succes. Laatste evenement wordt in 2015 zelfs verlengd tot een wijnweekend.

Fijn dat we ook in het verslagjaar weer onze trouwe gasten mochten ontvangen. Waaronder het Noordelijk Filmfestival, onze sponsors Rabobank, Bentacera, LC, ABN Amro, maar ook diverse amateurgezelschappen en basisscholen. En natuurlijk ook de kleine huurders die graag hun trainingen en cursussen bij ons geven.

3. Marketing en balie

In november 2014 werd duidelijk dat de functie van Hoofd Marketing & Publiciteit vrijkomt per 1 maart 2015 door het aangekondigde vertrek van Jelma Dekker. Jelma werkte zes jaar voor ons.

3.1 Promotie

Bij nagenoeg alle georganiseerde activiteiten in 2014 was de afdeling Marketing op enigerlei wijze betrokken. De ingezette middelen varieerden van de eigen website, brochures, mailings, gidsen tot de vermeldingen in !UIT. Actief waren we ook op de Leeuwarder 'Uitmarkt' met diverse acts op een circusachtig overdekt podium in de Prinsentuin.

Succesvol was de campagne rondom de voorstelling 'Swan Lake on Ice' in december. De kaartverkoop verliep aanvankelijk moeizaam, maar kwam - mede dankzij de nodige publiciteit - uiteindelijk uit op een bezettingspercentage van 76%. En een razend enthousiast publiek!

kader: Enkele cijfers

In 2014 herbergden we 813 evenementen, waaronder voorstellingen, inleidingen, festivals, cursussen, workshops en gastvoorstellingen. De verdeling tussen culturele en commerciële activiteiten was respectievelijk 471 om 342.

Ongeveer 45% van onze bezoekers komt uit Leeuwarden. Een groot deel daarvan (ruim 80%) bezoekt de stadsschouwburg meer dan eens per jaar.

Met de presentatie van de Kleine Kaart vorig jaar (zie ook 1.3.6) is het bezettingspercentage van de kleine zaal aanzienlijk gestegen.

3.2 Databasemarketing

In 2014 kwam de focus meer dan ooit te liggen op databasemarketing. Het kiezen van vergelijkbare voorstellingen, maar ook het invullen van de servicemails gebeurde aan de hand van de resultaten uit de database. Dit leidde tot meer 'koppelverkoop'.

Daarnaast zijn we, op kleine schaal, gestart met aftersales. Na afloop van de voorstelling verzonden we nieuwsbrieven met voorstellingstips voor een vervolgbezoek. De tips werden opgesteld met behulp van de uitkomsten van het databaseonderzoek.

3.3 Extra's

In het verslagjaar is er rond voorstellingen meer gedaan met randprogramma's. Gasten kregen voor hun gevoel 'meer waar voor hun geld'. Bovendien vergroot het de beleving van een voorstelling. Met name bij de jeugdprogrammering leidden de extra's tot enthousiasme en een positief beeld. Dit bleek ook wel uit de gesprekken die we met ouders voerden na afloop van de voorstellingen. Het randprogramma bij de jeugd bestond voornamelijk uit schminken, kleuren en 'Meet en Greet's' met artiesten.

De organisatie van de Culture Card - een speciale kortingskaart voor Leeuwarder studenten - breidde de samenwerking uit met Kunstkade, Uitkade en Theatersportvereniging de Noordsterren. Als deelnemer aan de Culture Card verkochten we in het verslagjaar 329 kaarten.

4. Techniek en facilitair

4.1 Personeel

Opvallend is dat binnen de technische dienst een aantal vaste medewerkers uren heeft ingeleverd waardoor De Harmonie een groter beroep heeft gedaan op de freelancers. Dit leidde tot een vergroting van de flexibiliteit en een besparing op de personeelskosten. Wel signaleren we dat de gemiddelde leeftijd van de technische ploeg toeneemt. Dit vraagt de nodige aandacht. Net zo goed als we moeten anticiperen op het stijgend aantal voorstellingen.

4.2 ICT

Uitbreiding en optimalisering van de fysieke en virtuele netwerken is een doorlopend proces. De toekomst laat niet op zich wachten en de ontwikkelingen gaan snel. Ook binnen de theaterwereld is er behoefte aan het koppelen van devices en netwerken. We zijn hier goed op voorbereid. We kunnen zonder moeite anticiperen op de wensen van onze gasten en klanten. Het is steeds een stap voor zijn, vraagt wel doorlopend onze aandacht. Eerst concentreren we ons echter op de platformen die informatie delen, denk aan de invoering van de planningsoftware Yesplan en de integratie van MS Sharepoint. Alle werkplekken zijn in 2014 voorzien van beeldschermen die voldoen aan de meest recente ergonomische normen.

4.3 Theatertechniek

De gevolgen van de bezuinigingen bij gezelschappen, liet zich ook in 2014 voelen. We signaleren meer sobere decors, krappere opbouwtijden en de toenemende druk op het pariteitsstelsel. Er wordt nog meer 'geleund' op het theater dan in voorgaande jaren.

Door de toenemende werkdruk, gecombineerd met de vergrijzing van de ploeg, wordt het steeds moeilijker het door ons gestelde kwaliteitsniveau te behouden. We zijn er echter trots op dat we ondanks de geschetste omstandigheden regelmatig veel positieve reacties krijgen. Desalniettemin vragen de snelle ontwikkeling en digitalisering van de techniek nieuwe disciplines en competenties van onze technici.

Het contractenbeheer van de trekkenwanden draagt de gemeente in 2015 aan ons over. Hiermee zijn de voorwaarden verbeterd en verloopt het contact met de leverancier nu direct en efficiënter, dus zonder tussenkomst van de gemeente.

4.4 Facilitair

De schouwburg is inmiddels twintig jaar oud. Grotere renovatie- en verbeterprojecten dienen zich langzaam aan. Met Lwd2018 in het vizier, zijn we druk bezig om te kijken hoe we het markante gebouw op haar mooist kunnen presenteren.

De kwaliteit van het klachtenbeheer is verder verhoogd. Het heeft inmiddels het niveau bereikt waarin infrastructuur, logistiek en communicatie goed op elkaar zijn afgestemd. Het resultaat is korte, effectieve reacties op zaken die niet naar behoren werken of anders moeten.

De samenwerking met de gemeente verbetert, maar blijft een aandachtspunt. We zien bijvoorbeeld graag dat gemeenteprojecten sneller en effectiever worden uitgevoerd. De samenwerking leverde in het verslagjaar ook veel op. De brandcompartimentering van het gebouw is bijna voltooid en maakt de weg vrij voor gefaseerde ontruiming. De nieuwe spiltrappen in de Rabobankzaal verbeteren zowel de uitstraling als de veiligheid van het publiek.

Langzaam maar gestaag verduurzamen we het gebouw. Maatregelen als warmteterugwinning, gebruik led lampen en organisatorische aanpassingen zorgen al jaren voor een lineair afnemend energiegebruik. Toch denken we nog veel te kunnen doen en bereiken op dit terrein.

5 Bestuur

In 2014 hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden met betrekking tot de samenstelling van het bestuur. Het bestuur bestaat per 31 december 2014 uit de volgende leden:

De heer S. Jansen,
voorzitter

De heer M. Perquin,
penningmeester

Mevrouw M. Miltenburg,
bestuurslid

De heer J. Zeinstra,
bestuurslid

De heer M. de Jong,
bestuurslid

6. Financiën

6.1 Algemeen

In 2013 gaf onze directie de politieke partijen van de gemeente Leeuwarden een toelichting op de exploitatie van De Harmonie in het algemeen, maar ook vergeleken met zes andere hoofdstedelijke schouwburgen. Hieruit konden onder meer de volgende conclusies worden getrokken.

1. De Harmonie presteert vanaf 2003 tot 2011 in vergelijking met zes schouwburgen in vergelijkbare provinciehoofdsteden op alle fronten uitstekend in haar bedrijfsvoering
2. De zes vergelijkbare provinciaal hoofdstedelijke schouwburgen krijgen jaarlijks een exploitatiesubsidie van gemiddeld 2,5 miljoen euro, terwijl de exploitatiesubsidie voor De Harmonie jaarlijks niet meer bedraagt dan 1,3 miljoen euro. Een verschil van maar liefst 1,2 miljoen euro.

Mede op basis van deze cijfers besloot de gemeenteraad van Leeuwarden om, richtinggevend voor het nieuwe College in 2014, de exploitatiesubsidie te verhogen naar € 1,6 miljoen euro jaarlijks. Met deze bijdrage verwachten we blijvend aan de presentatieopdracht te kunnen voldoen en een sluitende exploitatie te realiseren.

6.2 Resultaten 2014

Genoemd besluit was voor De Harmonie dé opsteker van het jaar en pakte positief uit in het verslagjaar. Er is weer lucht, er is weer een horizon. Bovendien heeft dit moedige besluit, in financieel lastige jaren, een nauwelijks te overschatten waarde voor de eigen gemeenschap en de toekomstige inwoners van de gemeente Leeuwarden. Daarnaast is een sterke stadsschouwburg belangrijk voor het onderscheidend vermogen van Leeuwarden als provinciehoofdstad én als naamdrager van de Europese Culturele Hoofdstad 2018.

Het exploitatieresultaat over 2014 is € 154.000,- positief. Vergeleken met 2013, met een negatief resultaat van € 155.000,-, is dat een verbetering van € 299.000,-. We moeten daarbij wel vermelden dat met ingang van het boekjaar 2013 de verwerking van de mutatie in de egaliseringsreserve is gewijzigd. Omdat het hier een rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen betreft, moet deze mutatie in de resultaatbestemming worden opgenomen. Als we de verwerkingslijn van voorgaande jaren hadden aangehouden, dan zou het resultaat met € 181.000 zou verbeterd. Van € 209.000 negatief in 2013 naar € 28.000 positief in 2014. Aanvullend moet worden gezegd dat het resultaat over 2014 € 272.000,- negatief zou zijn geweest als we de extra exploitatiesubsidie buiten beschouwing hadden gelaten.

De jaarrekening is opgesteld na onderstaande voorgestelde resultaatbestemming:

• Exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	+ € 154.193
• Dotatie aan egaliseringsreserve via resultaatbestemming	- € 126.222
• Toevoeging aan algemene reserves	- € 27.971

6.2.1 Eigen vermogen/solvabiliteit/liquiditeit

De verwerking van de negatieve resultaten van de afgelopen jaren, ten laste van de verschillende bestemmingsreserves, resulteerde eind 2013 in een eigen vermogen van nog slechts € 13.983,-. Het jaar daarvoor was dat nog € 255.732,-. In de jaarrekening 2014 is het resultaat van € 27.791 conform voorstel toegevoegd aan de algemene reserves, zodat de algemene reserve eind 2014 € 41.909,- bedraagt.

In het verlengde van deze lichte toename van het eigen vermogen is de solvabiliteit - op basis van € 2.972.938,- balanstotaal - licht gestegen van 0,5% eind 2013 naar 1,4% eind 2014. De Harmonie wordt dus zo goed als volledig met vreemd vermogen gefinancierd en is daarmee in grote mate afhankelijk van haar schuldeisers. Bij een normale bedrijfsvoering is, om aan de financiële verplichtingen aan de verschaffers van vreemd vermogen te kunnen voldoen, een solvabiliteit van minstens 30% wenselijk.

De liquiditeitspositie is eind 2014 (saldo € 1.430.000,-) toegenomen ten opzichte van eind 2013, toen deze € 1.204.000,- bedroeg. Met als kanttekening dat de liquide middelen niet volledig beschikbaar zijn.

Het saldo bestaat namelijk voor circa € 975.000,- uit vooruit ontvangen recettes. Daarnaast hebben uitgestelde onderhoudskosten een positief effect op de liquiditeitspositie.

6.2.2 Baten en lasten

Baten

In het verslag jaar was de overall opbrengst € 2.321.000,-. Dat is € 299.000 (14,8%) meer dan in 2013 toen de opbrengst € 2.022.000,- bedroeg. Deze stijging danken we aan een verbetering van de horeca-omzet en zaalhuur met respectievelijk + € 1.800 (+1,0%) en + € 41.000 (+11,3%) en de verhoging van de gemeentelijke exploitatiesubsidie (€ 296.000,-). Dit compenseerde de dalende resultaten uit voorstellingen (- € 40.000,- = -33,1%),

Het resultaat uit voorstellingen (inclusief theater- en administratiekosten) lag met € 82.000 onder de recette van 2013 (€ 123.000). De inkoopkosten daalden in verhouding minder dan de omzet. De marge voor 2014 (nettomarge/omzet) bedraagt 5,3% tegen 7,6% in 2013. In de begroting 2014 werd nog rekening gehouden met een resultaat uit voorstellingen van € 244.000,-.

kader: Meer bezoekers, meer voorstellingen

Het aantal bezoekers voor de reguliere voorstellingen steeg licht naar 73.036 in 2014 tegenover 72.157 in 2013. De tendens van een dalend aantal voorstellingen in de afgelopen jaren werd 2014 omgebogen naar een lichte stijging naar 262 voorstellingen (258 in 2013).

Lasten

De lasten zijn in het verslagjaar met € 10.000,- licht gedaald ten opzichte van 2013. Als we kijken naar de begroting dan zijn de uitgaven, rekening houdend met de mutatie in de egalisatiereserve, met € 87.000,- gedaald. De achterblijvende opbrengsten zijn tijdens het boekjaar onderkend en hebben, ten opzichte van de opgestelde kostenbegroting, mede geleid tot een nog strakkere sturing op de uitgaven. Daarnaast speelde mee dat de rentelasten lager uitvielen dan begroot door het omslaan van de rekening-courant met de gemeente Leeuwarden van een schuld naar een vordering.

De stijging van de personeelskosten in 2014 met € 66.000 wordt, naast de CAO-loonsverhoging voor de vaste medewerkers en de reguliere stijgingen (beoordelingen), vooral verklaard door de inhuur van personeel ter vervanging van vaste krachten. De huurkosten zijn 2,4 procent gestegen en bedragen € 919.061.

De dalende afschrijvingslasten werden deels teniet gedaan door een stijging van de dotatie aan de egalisatiereserve. De uitgaven op de beheer- en administratiekosten en verkoop- en promotielasten lagen boven het uitgavenniveau van 2013, maar wel onder de begroting. Onder de overige baten en lasten is in 2013, nog op basis van het rapport van bevindingen van Ernst & Young, een forse afboeking voor het Fries StraatFestival over de jaren 2009-2011 meegenomen van € 70.000,-.

Geconsolideerde jaarrekening

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2014 (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2014	31-12-2013
		€	€
<u>Vaste activa</u>			
Materiële vaste activa	[1]	699.369	858.263
<u>Viottende activa</u>			
Voorraden		28.750	33.600
Vorderingen			
Handelsdebiteuren	[2]	142.469	169.553
Rekening-courant gemeente Leeuwarden		173.202	0
Nog te ontvangen gemeentelijke subsidies	[3]	136.661	136.661
Belastingen en premies Sociale verzekeringen	[4]	51.254	55.817
Overige vorderingen	[5]	62.380	66.837
Overlopende activa	[6]	249.101	278.228
		815.067	707.096
Liquide middelen	[7]	1.429.752	1.203.942
		2.972.938	2.802.901

PASSIVA		31-12-2014	31-12-2013
		€	€
<u>Eigen vermogen</u>	[8]		
Stichtingskapitaal		45	45
Algemene reserve		41.909	13.938
Onverdeeld resultaat boekjaar		0	0
		41.954	13.983
<u>Egalisatiereserves</u>	[9]		
Extra afschrijvingen		523.531	459.649
Rente		414.181	351.841
		937.712	811.490
<u>Voorzieningen</u>	[10]		
Voorziening jubileumuitkeringen		58.000	58.000
<u>Kortlopende schulden</u>			
Crediteuren		398.320	386.922
Rekening-courant gemeente Leeuwarden		0	277.705
Belastingen en premies Sociale verzekeringen	[11]	54.633	54.311
Overige schulden en overlopende passiva	[12]	1.482.319	1.200.490
		1.935.272	1.919.428
		2.972.938	2.802.901

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015
betrekking heeft

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2014

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Baten			
Voorstellingen [13]			
Omzet voorstellingen	1.562.376	1.474.000	1.617.977
Kosten voorstellingen	<u>1.480.085</u>	<u>1.230.000</u>	<u>1.495.002</u>
	82.291	244.000	122.975
Horeca [14]			
Omzet horeca	1.023.768	850.000	981.178
Directe kosten horeca	312.502	298.000	288.911
Personeelskosten horeca	<u>532.067</u>	<u>408.000</u>	<u>514.843</u>
	179.199	144.000	177.424
Huren [15]			
Omzet huren	455.638	318.000	416.921
Kosten huren	<u>52.831</u>	<u>45.000</u>	<u>55.118</u>
	402.807	273.000	361.803
Saldo uit doelstellingen	664.297	661.000	662.202
Subsidiebatens			
Gemeentelijke exploitatiesubsidie	1.656.301	1.688.000	1.334.651
Fonds podiumkunsten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>25.000</u>
	1.656.301	1.688.000	1.359.651
SOM DER BATEN	2.320.598	2.349.000	2.021.853
Lasten			
Personeelslasten [16]	1.543.821	1.572.000	1.477.876
Huisvesting & inventarissen [17]			
Afschrijvingen	236.368	417.000	275.060
Onderhoud	399.476	274.000	406.842
Huur gebouw	919.061	911.000	897.520
Overige huisvestingskosten	<u>330.339</u>	<u>386.000</u>	<u>341.209</u>
	1.885.244	1.988.000	1.920.631
Af: Ontvangen doelsubsidies	<u>-1.651.459</u>	<u>-1.602.000</u>	<u>-1.616.969</u>
	233.785	386.000	303.662
Beheer & administratielasten [18]	153.229	160.000	135.046
Verkoop & promotielasten [19]	219.055	226.000	189.804
Overige baten & lasten [20]	13.825	0	56.860
Rentebaten & -lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	-104	-6.000	-701
Rentelasten en soortgelijke lasten	<u>2.794</u>	<u>42.000</u>	<u>14.151</u>
	2.690	36.000	13.450
SOM DER LASTEN	2.166.405	2.380.000	2.176.698
Exploitatieresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	154.193	-31.000	-154.845
Dotatie aan egaliseringsreserve [21]	-126.222	0	-53.816
Toevoeging aan de algemene reserves	-27.971	0	0
Onttrekking aan bestemmingsreserves	0	0	72.000
Aanvullende gemeentelijke bijdrage in het exploitatieresultaat	0	0	136.661
Exploitatieresultaat	0	-31.000	0

bentacera
IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015
betrekking heeft

RESULTAATBESTEMMING

Toevoeging aan bestemmingsreserves ID-banen
Toevoeging aan bestemmingsreserves Risicofonds
Dotatie aan egaliseringsreserve
Toevoeging aan de algemene reserve

Onttrekking aan bestemmingsreserves ID-banen
Onttrekking aan bestemmingsreserves Risicofonds
Aanvullende gemeentelijke bijdrage in exploitatieresultaat
Onttrekking aan de algemene reserve

Nog te verdelen resultaat

Realisatie 2014		Realisatie 2013	
€		€	
0		0	
0		0	
126.222		53.816	
27.971		0	
	154.193		53.816
0		23.000	
0		49.000	
0		136.661	
0		0	
	0		208.661
	0		0
	154.193		-154.845

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015
betrekking heeft

ALGEMENE TOELICHTING

De doelstelling van Stichting Cultureel Centrum "De Harmonie" is het bevorderen van het culturele leven in Leeuwarden en de exploitatie van Stadsschouwburg De Harmonie, mede gelet op de functie van de stad als hoofdstad van Fryslân.

Het eigendom van Stadsschouwburg De Harmonie is in handen van de gemeente. Stichting Cultureel Centrum "De Harmonie" is huurder van het gebouw.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde. Baten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Stichting Cultureel Centrum De Harmonie te Leeuwarden staat aan het hoofd van de groep. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2: 379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen:

- B.V. Ruiterskwartier, statutair gevestigd te Leeuwarden. St. Cultureel Centrum de Harmonie heeft 100% aandeel in het geplaatste kapitaal.

Vanwege het beperkte financiële belang en vanwege het beperkte inzicht wat dit met zich mee zou brengen, is besloten om alleen een geconsolideerde jaarrekening van Stichting Cultureel Centrum De Harmonie op te stellen en ontbreekt derhalve een enkelvoudige jaarrekening van de stichting in dit rapport.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de aanschafprijs, verminderd met afschrijvingen, eventuele investeringsbijdragen en eventuele beschikkingen over reserves. Op de activa wordt lineair afgeschreven. Deze afschrijving is gebaseerd op de economische levensduur. De afschrijvingspercentages zijn vermeld in de staat van activa. Afschrijving vindt voor het eerst plaats in het jaar van aanschaf, over de duur van een half jaar.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Eigen Vermogen

Ongedekte tekorten komen ten laste van het eigen vermogen. Ingeval het eigen vermogen ontoereikend is voor de aanzuivering van de tekorten zal verrekening zo mogelijk plaats vinden door inhaal in de exploitaties van de navolgende jaren of wordt het tekort door de Gemeente Leeuwarden voor haar rekening genomen, middels aanvullende subsidie.

Voorzieningen

Algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving rechtvaardigen het vormen van voorzieningen voor:

- kosten die nog in een volgend boekjaar gemaakt zullen worden en hun oorsprong vinden in het boekjaar of in voorgaande boekjaren;

De voorziening jubileumkosten is gevormd om de kosten van toekomstige ambtsjubilea te kunnen voldoen. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, rekening houdend met de verwachte vertrekkansen en verwachte salarisstijgingen.

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015

betrekkend heeft

GRONDSLAGEN VOOR RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Baten

De netto-omzet betreft de opbrengst van de in het verslagjaar aan derden geleverde goederen en diensten na aftrek van kortingen en omzetbelasting.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Rentebaten en -lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015

betrekking heeft

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2014

1. Materiële vaste activa

	2014	2013
Boekwaarde per 1 januari 2014	858.263	989.095
Investerings	77.474	144.228
Afschrijvingen	-236.368	-275.060
Boekwaarde per 31 december 2014	699.369	858.263

Voor een specificatie van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage 1.
In bijlage 2 is een specificatie van de investeringen lopend boekjaar opgenomen.

2. Handelsdebiteuren

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht (2013: nihil).

3. Nog te ontvangen gemeentelijke subsidies

	2014	2013
Aanvulling tekort 2013	136.661	136.661
	136.661	136.661

Aanvulling is in januari 2015 ontvangen van de gemeente.

4. Belastingen en premies Sociale verzekeringen

	2014	2013
Omzetbelasting over 2014 respectievelijk 2013	51.254	55.817
	51.254	55.817

5. Overige vorderingen

	2014	2013
Diverse voorschotten	62.380	66.479
Vorderingen Fietsenplan	-	358
	62.380	66.837

6. Overlopende activa

	2014	2013
Depot TNT Post	8.935	8.935
Depot Adyen BV	-	250
Vooruitbetaalde kosten	-	-
Nog te ontvangen rente	-	-
Nog te ontvangen loonkostensubsidie	7.628	7.998
Nog door te berekenen kosten	9.198	-
Nog te ontvangen ziekengeld	-	-
Nog te ontvangen subsidies en bijdragen	-	-
Voorstellingen en projecten e.d.	11.250	52.628
Nog te ontvangen restitutie energiebelasting	12.750	17.177
Nog te verrekenen Fries Straat Festival	199.340	191.240
	249.101	278.228

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015
betreffende heeft

7. Liquide Middelen

	2014	2013
Kas	27.133	19.509
Bank	189.116	1.172.735
ING Bank	143.278	1.569
Spaarrekeningen	1.070.226	10.129
	<u>1.429.752</u>	<u>1.203.942</u>

De liquide middelen bestaan uit vooruitontvangen opbrengsten van verkochte kaarten en abonnementen over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2015, voor een bedrag van circa € 975.000.

Om incidentele liquiditeitstekorten op te kunnen vangen is er een kredietfaciliteit op de rekening-courant ("roodstand") met Rabobank (voorheen Friesland Bank) overeengekomen van maximaal € 150.000. De debetrente is gelijk aan de RaboBank Basisrente vermeerderd met 2%, echter met een minimum van 4%.

8. Eigen vermogen

	2014	2013
Stichtingskapitaal	<u>45</u>	<u>45</u>

	2014	2013
	€	€
Bestemmingsreserve ID-banen		
Stand per 1 januari	-	96.371
Bij: dotaties	-	-
Af: onttrekkingen	-	-96.371
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

Jaarlijks werden de voor de voormalige ID-banen ontvangen subsidiebedragen aan de bestemmingsreserve toegevoegd. De loonkosten van de betrokken medewerkers werden aan de bestemmingsreserve onttrokken. Nu de regeling voor nieuwe gevallen is beëindigd en de laatste ID-werknemer begin 2013 is vertrokken is ook de bestemmingsreserve afgebouwd. In de resultaatbestemming voor 2012 is reeds een bedrag van € 47.371 onttrokken aan de reserve en in 2013 is (conform de begroting) het restant ad € 49.000 van de reserve benut voor de dekking van het exploitatietekort over 2013.

	2014	2013
	€	€
Bestemmingsreserve risicofonds		
Stand per 1 januari	-	145.378
Bij: dotaties	-	-
Af: onttrekkingen	-	-145.378
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

De bestemmingsreserve risicofonds is gevormd om nadelige effecten als gevolg van calamiteiten en/of onvoorziene omstandigheden of tegenvallende verkopen met betrekking tot de reguliere voorstellingen op te kunnen vangen. In de resultaatbestemming voor 2012 is reeds een bedrag van € 122.378 onttrokken aan het risicofonds, deze onttrekking is in 2013 verwerkt. In 2013 is (conform de begroting) het restant ad € 23.000 van de reserve benut voor de dekking van het exploitatietekort over 2013.

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-03-2015

betrakking heeft

Algemene reserve

	2014	2013
	€	€
Stand per 1 januari	13.938	13.938
Bij: dotaties	27.971	-
Af: onttrekkingen	-	-
Stand per 31 december	41.909	13.938

9. Egalisatiereserves

	2014	2013
	€	€
Egalisatiereserve extra afschrijvingen	523.531	459.649
Egalisatiereserve rente	414.181	351.841
	937.712	811.490

Egalisatiereserve extra afschrijvingen

	2014	2013
	€	€
Stand per 1 januari	459.649	448.305
Bij: dotaties	63.882	11.344
Af: onttrekkingen	-	-
Stand per 31 december	523.531	459.649

Egalisatiereserve rente

	2014	2013
	€	€
Stand per 1 januari	351.841	309.369
Bij: dotaties	62.340	42.472
Af: onttrekkingen	-	-
Stand per 31 december	414.181	351.841

Met ingang van 2001 worden de gemiddelde rente- en afschrijvingskosten, berekend over een periode van 20 jaar en gebaseerd op de "Rapportage Uitkomsten Onderhandelingen Bestuur Cultureel Centrum De Harmonie-Gemeente Leeuwarden", door de gemeente aan De Harmonie vergoed. Conform dit onderhandelingsresultaat dient het verschil tussen de vergoeding en de werkelijke kosten te worden gedoteerd aan de egalisatiereserves. Indien de werkelijke kosten in enig jaar hoger zijn dan de ontvangen vergoeding, dient het verschil ten laste van de reserves te worden gebracht.

De totale investeringen in inventaris die in de Rapportage Meerjarenonderhoud (d.d. 30 juli 1999) van Ingenieursbureau Oranjewoud zijn opgenomen over de periode 1999 tot en met 2018 bedragen € 6.465.000 (zie pagina 12 van het rapport van PriceWaterhouseCoopers d.d. 8 maart 2000). Hiertegenover staat een vergoeding door de Gemeente Leeuwarden van € 5.393.000 (zie pagina 14). De vergoeding van de Gemeente Leeuwarden is daarmee voor een bedrag van € 1.072.000 te laag vastgesteld. Het verschil wordt veroorzaakt doordat de vergoeding van de Gemeente Leeuwarden gebaseerd is op de jaarlijkse afschrijvingen. Op basis van het rapport van PriceWaterhouseCoopers bedraagt de restant boekwaarde van de activa per ultimo 2018 € 1.072.000; de restant boekwaarde is niet in de bijdrage van de Gemeente Leeuwarden opgenomen.

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015

betrekking heeft

10. Voorzieningen

	2014	2013
	€	€
Voorziening kosten jubilea	58.000	58.000
Voorziening kosten jubilea		
Stand per 1 januari	58.000	56.000
dotaties	3.775	2.000
onttrekkingen	-3.775	-
Stand per 31 december	58.000	58.000

De voorziening jubileumkosten is gevormd om de kosten van toekomstige ambtsjubilea te kunnen voldoen. Op basis van het actuele personeelsbestand en gezien het gemiddelde aantal dienstjaren van het aanwezige personeel dient de onttrekking van 2014 ad € 3.775 per saldo over het boekjaar aan de voorziening te worden gedoteerd.

11. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	2014	2013
	€	€
Loonheffing	49.066	48.015
Pensioenpremies	5.567	6.296
	54.633	48.015

12. Overige schulden en overlopende passiva

	2014	2013
	€	€
Vooruit ontvangen recette e.d.	1.052.234	865.714
Theater- en tegoedbonnen e.d.	51.407	26.680
Nog te betalen voorstellingen e.d.	79.816	33.427
Nog te betalen vakantietoelage en meeruren	126.000	110.000
Vooruit ontvangen opbrengsten	13.134	8.500
Diverse voorschotten	54.857	52.275
Overige nog te betalen kosten	104.870	103.894
Stand per 31 december	1.482.319	1.200.490

De post overlopende passiva bestaat met name uit reeds ontvangen opbrengsten van verkochte kaarten en abonnementen over de periode 1 januari tot en met 30 juni 2015; de prestatie hiervoor wordt in 2015 geleverd aan de abonneementhouders en bezitters van theaterbonnen en tegoedbonnen.

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaamerd als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015
betrekking heeft

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurverplichting

Met ingang van 1 januari 2001 is een huurovereenkomst met de Gemeente Leeuwarden aangegaan. De huurovereenkomst is met ingang van 1 januari 2006 voor onbepaalde tijd verlengd. De jaarlijkse huursom, over 2014 groot € 919.061 (excl. BTW), wordt jaarlijks aangepast op basis van het prijsindexcijfer 2006=100, alle huishoudens.

Overige verplichtingen

De schoonmaakwerkzaamheden zijn uitbesteed. Hiertoe is per 01-01-1994 een contract voor onbepaalde tijd met Nivo Noord B.V. gesloten. De opzegtermijn is 3 maanden. De kosten, die jaarlijks opnieuw worden vastgesteld, bedroegen voor 2014 circa € 150.000.

Garantiesommen ed

Ultimo 2014 had De Harmonie voor de voorstellingen van het voorjaar 2015 uit hoofde van garantiesommen ed een verplichting van circa € 650.000.

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Als gevolg van het niet (volledig) kunnen voldoen aan de vergunningseisen van de Gemeente Leeuwarden zijn in 1998 een aantal geluidswerende maatregelen getroffen. Deze zijn niet afdoende gebleken. De gemeente verleent nu per jaar een beperkt aantal ontheffingen. Indien dit aantal in enig jaar niet voldoende blijkt te zijn, moet rekening worden gehouden met additionele kosten en/of te derven inkomsten omdat activiteiten geen doorgang kunnen vinden.

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015
betrakking heeft

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2014

13. Voorstellingen

	<u>Realisatie 2014</u>	<u>Begroting 2014</u>	<u>Realisatie 2013</u>
	€	€	€
Omzet voorstellingen	1.562.376	1.474.000	1.617.977
Kosten voorstellingen	-1.480.085	-1.230.000	-1.495.002
	<u>82.291</u>	<u>244.000</u>	<u>122.975</u>

Omzet voorstellingen

Recette	1.358.275		1.390.767
Overige bijdragen voorstellingen	13.099		13.911
Bijkomende opbrengsten	23.911		16.448
Administratiekosten tickets	38.473		56.664
Theaterkosten	128.618		140.187
	<u>1.562.376</u>	<u>1.474.000</u>	<u>1.617.977</u>

De gerealiseerde recette, totaal € 1.358.275, is 5,5% hoger dan was begroot (€ 1.274.000).

Het aantal reguliere voorstellingen steeg van 258 naar 262, een lichte stijging van 1,6%. Het bijbehorende bezoekersaantal steeg eveneens licht met circa 900, van 72.157 tot 73.036 (1,2%), met wel een dalende recette van € 32.491, ofwel 2,3%. Het gemiddelde aantal bezoekers per voorstelling kwam uit op 279, tegen 280 in 2013. De netto recette per voorstelling bedroeg gemiddeld € 5.184, in 2013 was dit € 5.391.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is in 2014 en 2013 geen Nationale Tour voorstelling in De Harmonie geweest, dit is mede van invloed op het aantal voorstellingen, op het aantal bezoekers als ook op de recette.

Kosten voorstellingen

Uitkoopsommen e.d.	1.402.000	1.147.000	1.425.257
Bijkomende kosten	36.665	58.000	52.258
Kosten festivals en projecten	41.420	25.000	17.487
	<u>1.480.085</u>	<u>1.230.000</u>	<u>1.495.002</u>

De directe kosten (uitkoopsommen, partagedelen e.d.) lieten t.o.v. 2013 een daling van 1,6% zien. Deze daling is minder dan de eerder genoemde daling van de recette met als gevolg een toename van het negatief resultaat op voorstellingen (dit is exclusief Theaterkosten) in 2014 ten opzichte van 2013, respectievelijk € 46.327 negatief en € 17.212 eveneens negatief.

In de Bijkomende kosten zijn o.a. begrepen de kosten van de seizoensopening, auteursrechten, reis- en verblijfkosten van artiesten, kosten van inleidingen, huur, bloemen, entreekaarten en dergelijke.

Overzicht Nationale Tour over de laatste 3 jaren

In 2014 zijn er evenals in 2013 geen voorstellingen van de Nationale Tour van Van den Ende geweest. Voorgaande jaren leverde deze tour zowel een negatieve als een positieve bijdrage op voor de cijfers. In 2012 was bijvoorbeeld de musical Saturday Night Fever met 8 voorstellingen en 3.975 bezoekers (bezetting 55%) en een fors negatief resultaat van € 49.024 teleurstellend. In 2011 daarentegen leverde de tour met Petticoat met 12 voorstellingen en 9.265 bezoekers (bezetting 85%) en een positief resultaat van € 64.162 nog een prima bijdrage aan de resultaten.

Het volgende overzicht toont de resultaten van de laatste drie jaren:

	2014	2013	2012
Totaal reguliere voorstellingen			
Aantal voorstellingen	262	258	262
Aantal bezoekers	73.036	72.157	83.179
Netto recette	1.358.275	1.390.767	1.675.129
Theaterkosten	128.618	140.187	146.183
Totaal omzet voorstellingen	1.486.893	1.530.954	1.821.312
Uitkoopsommen, partages	1.402.000	1.425.257	1.744.405
Resultaat	84.894	105.696	76.907
Nationale Tour			
Titel	Geen voorstelling	Geen voorstelling	Saturday Night Fever
Aantal voorstellingen	- 0,0%	- 0,0%	8 3,1%
Aantal bezoekers	- 0,0%	- 0,0%	3.975 4,8%
Netto recette	- 0,0%	- 0,0%	180.676 10,8%
Theaterkosten	- 0,0%	- 0,0%	- 0,0%
	- 0,0%	- 0,0%	180.676 9,9%
Uitkoopsommen, partages	- 0,0%	- 0,0%	229.700- 13,2%
Resultaat	- 0,0%	- 0,0%	49.024- -63,7%

De Bijkomende opbrengsten bestaan uit opbrengst kiosk, merchandising, sponsoring tickets e.d.

14. Horeca

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
	€	€	€
Omzet horeca	1.023.768	850.000	981.178
Directe kosten horeca	-312.502	-298.000	-288.911
Personeelskosten horeca	-532.067	-408.000	-514.843
	179.199	144.000	177.424

De horecaomzet is over 2014 boven € 1,0 miljoen uitgekomen, met een stijging van € 981.178 in 2013 naar € 1.023.768 in 2014 is dit een plus van € 42.590 (4%).

De stijging van de horecaomzet ligt voor een deel in een toename van de commerciële verhuringen, zowel in het aantal evenementen als in het aantal bezoekers.

Directe kosten horeca

Inkoop	270.497	238.000	245.377
Exploitatiemiddelen	17.113	43.000	22.035
Schoonmaak	24.893	17.000	21.499
	312.502	298.000	288.911

De *Directe kosten horeca* (excl. Personeelskosten) bedragen 30,5% van de omzet, tegen 29,4% in 2013. In de begroting voor 2013 was uitgegaan van 35,0%. Binnen de *Directe kosten horeca* laat de gerealiseerde inkoopkosten in relatie tot de omzet met een percentage van 26,4% een stijging zien in vergelijking met de 25,0% voor 2013.

De Personeelskosten bedragen 52,0% van de omzet, opnieuw een (lichte) daling ten opzichte van 2013 (52,5%) en 2012 (55,1%). Maar nog niet in lijn met de begroting, waarin was uitgegaan van 48% Personeelskosten.

De omzet kwam uit op € 1.024.000, een stijging van € 174.000 (20%) t.o.v. de begroting. De totale kosten bedroegen uiteindelijk € 845.000 ofwel 82,5% van de omzet, zodat het netto-resultaat € 179.000 bedroeg, 17,5% van de omzet. Begroot was een netto resultaat van € 144.000 (17%).

15. Huren

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Omzet huren	455.638	318.000	416.921
Kosten huren	-52.831	-45.000	-55.118
	<u>402.807</u>	<u>273.000</u>	<u>361.803</u>
Omzet huren			
Zaalhuur	215.731	150.000	196.997
Faciliteiten	171.990	120.000	163.821
Garderobe	67.917	48.000	56.103
	<u>455.638</u>	<u>318.000</u>	<u>416.921</u>

De Omzet huren over 2014 is met een stijging van € 138.000 ten opzichte van de begroting uiteindelijk 43,3% hoger dan begroot. Deze forse stijging ligt zowel bij de Zaalhuur als bij de Faciliteiten als bij de Garderobe. Naast een stijging ten opzichte van de begroting is eveneens een stijging ten opzichte van het jaar 2013 zichtbaar, mede door een aantal grotere verhuringen in 2014 (bijv. Wetsus en Museumcongres).

16. Personeelslasten

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Lonen en salarissen	1.645.828	1.856.000	1.593.184
Sociale lasten	244.489	-	229.543
Pensioenlasten	147.516	-	148.611
Overige personeelslasten	38.055	124.000	21.381
	<u>2.075.888</u>	<u>1.980.000</u>	<u>1.992.719</u>
Af: doorbelast naar Horeca	-532.067	-408.000	-514.843
	<u>1.543.821</u>	<u>1.572.000</u>	<u>1.477.876</u>
Personeelslasten naar afdeling			
Vaste bezetting	1.382.883	1.572.000	1.343.611
P&O	6.318		10.670
Uitzendbureau	123.184		96.163
Kosten ID-banen	-		7.347
Subsidie ID-banen	-		-7.347
Garderobe	31.436		27.432
Horeca	532.067	408.000	514.843
	<u>2.075.888</u>	<u>1.980.000</u>	<u>1.992.719</u>

Over 2014 was het gemiddelde aantal fte's 31,7 in vergelijking met 2013 met 32,5 fte's is dit een verdere daling van het aantal vaste medewerkers (2012: 34,9).

Voor zowel de Stichtingsmedewerkers als de medewerkers die vallen onder de CAO Nederlandse Podia is per 1 september 2014 een loonsverhoging doorgevoerd van 1,5%. Daarnaast werden zoals gebruikelijk aan de daarvoor in aanmerking komende medewerkers periodieke verhogingen conform de bepalingen van de CAO toegekend.

De stijging van de personeelslasten in 2014 in vergelijking met vorig jaar wordt, naast de CAO-loonsverhoging voor de vaste medewerkers, vooral verklaard door de inhuur van personeel ter vervangings van vaste krachten. Tevens speelt de toename van (horeca)activiteiten en daarmee een stijging van de inhuur van horecamedewerkers een rol.

De overige kosten bestaan onder andere uit kosten van bedrijfskleding, arbodienst, reiskosten w/w, personeelsactiviteiten, afscheids- en jubileumkosten, cursuskosten en dergelijke.

Bezoldiging toefunctionaris

De volgende medewerker valt onder de per 1 januari 2013 ingegane Wet normering bezoldiging toefunctionarissen publieke en semipublieke (WNT):

- Naam en functie	Dhr. A.C.H.I Oostvogel (directeur St. Cultureel Centrum De Harmonie)
- Duur dienstverband in 2014	van 1/1 tm 31/12
- Omvang dienstverband in fte	1,0
- Beloning 2014	110.365
- Belastbare onkostenvergoedingen	1.361
- Beloningen betaalbaar op termijn	15.000

De bestuurders van St. Cultureel Centrum De Harmonie zijn onbezoldigd.

bentacera
IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015

betrokking heeft

17. Huisvesting & Inventarissen

	Realisatie 2014	Begroting 2014	Realisatie 2013
Afschrijvingen	236.368	417.000	275.060
Onderhoud	399.476	274.000	406.842
Huur gebouw	919.061	911.000	897.520
Overige huisvestingskosten	330.339	386.000	341.209
	<u>1.885.244</u>	<u>1.988.000</u>	<u>1.920.631</u>
Af: Ontvangen doelsubsidies	<u>-1.651.459</u>	<u>-1.602.000</u>	<u>-1.616.969</u>
	<u>233.785</u>	<u>386.000</u>	<u>303.662</u>

Met ingang van 2001 komen vervanging en onderhoud van inventaris ten laste van De Harmonie, overeenkomstig het daarover met de gemeente bereikte onderhandelingsresultaat.

Met ingang van boekjaar 2013 wordt de mutatie in de egaliseringsreserve verwerkt als onderdeel van de resultaatbestemming, omdat mutaties in reserves via de resultaatbestemming dienen te verlopen. Als gevolg van deze aanpassing zijn de vergelijkende cijfers eveneens aangepast.

De afschrijvingen zijn gespecificeerd in de staat van activa (bijlage 1).

De overdracht van vervanging en onderhoud van de inventaris heeft geresulteerd in een verhoging van de jaarlijkse subsidie. Naast deze extra, geïmplementeerde, subsidie is ook van de algemene subsidie een deel bestemd voor afschrijving en onderhoud. Een duidelijk onderscheid tussen investeringen en onderhoud is daardoor niet te maken. De hiermee gemoeide subsidiebedragen zijn derhalve getotaliseerd.

Na een stijging van het gasverbruik in 2013 van 19,5% (23.571 m3) is in 2014 een daling van het gasverbruik te zien van 18,5% (26.630 m3). Deze daling is met name het gevolg van relatief zachte maanden aan het begin van het jaar (Q1-2014: 58.800 m3 tov Q1-2013: 74.600 m3). Het lagere verbruik in combinatie met een kleine prijsdaling resulteert in een daling van de kosten voor het gasverbruik. Het verbruik van elektriciteit steeg in 2014 met 8,0% (72.591 kWh) (in 2013 daalde het verbruik nog met 89.870 kWh) en zijn in verbruik net onder het nivo van 2012. De gemiddelde tarieven bleven stabiel waren.

Onder Diversen zijn o.a. opgenomen de aankleding van het gebouw (bloemen, kerstsfeer e.d.), achter- grondmuziek, nachtleidingsdienst, waterschapslasten en vergunningen/leges.

18. Beheer & administratielasten

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Bureaunkosten	72.938	83.000	70.300
Accountants- en advieskosten	45.426	34.000	32.129
Bestuurskosten	1.406	5.000	1.506
Representatie voorstellingen	7.715	8.000	6.049
Diverse beheer & administratiekosten	<u>25.744</u>	<u>30.000</u>	<u>25.062</u>
	<u>153.229</u>	<u>160.000</u>	<u>135.046</u>

De toename van de Beheer&Administratiekosten ligt met name in een stijging van de Accountants- en Advieskosten met € 13.000. Deze stijging wordt vooral verklaard uit kosten voor advies inzake de MOP en ondersteuning bij de afwikkeling van de subsidieaanvraag SNN/FSF, uitwerking van het beleidsplan en overig advies.

Onder de Bureaunkosten vallen naast bankkosten en abonnementen de kosten voor automatisering, drukwerk, kantoorbenodigdheden, portiekosten, kopieerkosten en contributies e.d.

Diverse beheer & administratiekosten

Reis- en verblijfskosten / autokosten	19.693		23.012
Bedrijfsbeheer/EHBO	<u>6.051</u>		<u>2.050</u>
	<u>25.744</u>	<u>30.000</u>	<u>25.062</u>

De Diverse beheer & administratiekosten zijn overall in lijn met vorig jaar, met een daling in de Reis- en verblijfskosten (deels in de personeelsmutatie voor de programmering) en een stijging in de BHV-kosten (drie trainingen en een risico inventarisatie).

19. Verkoop & promotielasten

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Marketingkosten incl. Loyaliteitsprogramma	250.555	256.000	286.399
Af: - Opbrengst Loyaliteitsprogramma	-	-	-63.995
- (Sponsor)bijdragen, advertenties	-31.500	-30.000	-32.600
	219.055	226.000	189.804
Sponsorverplichtingen	-	-	-
	219.055	226.000	189.804

De Marketingkosten hebben betrekking op het ontwerpen, produceren en verspreiden van de brochure, advertenties, affiches, mailingen, onderhoud en aanpassen van de website etc.

De marketingkosten zijn uiteindelijk € 7.000 lager dan begroot en € 20.000 hoger dan vorig jaar. De stijging van de marketingkosten ten opzichte van vorig jaar wordt grotendeels verklaard door (voorziene) extra uitgaven voor online media campagnes, buitenreclame, radio&televisie-spots, advertenties en randprogrammering.

20. Overige baten & -lasten

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Afboekingen debiteuren/crediteuren	1.039		-8.328
Kosten/afrekeningen voorgaande jaren	-3.803		-39.990
Afrondingsverschillen loonheffing/sv/btw e.d.	-423		11
Afboeking Fries Straat Festival	-		88.538
Kasverschillen	-460		89
Afboeking niet-aftrekbare BTW	13.173		11.276
Verschil emballage	86		-1.058
Div. schades, vermissing garderobe e.d.	919		238
Lezersfeest	5.000		-
Diefstal (2011)	-		1.064
Fonds Podium Kunst	2.750		-
Diversen	-4.455		5.020
	13.825	-	56.860

21. Dotatie Egalisatiereserve

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Mutatie egalisatiereserves	126.222	-	53.816
	126.222	-	53.816

Met ingang van boekjaar 2013 wordt de mutatie in de egalisatiereserve verwerkt als onderdeel van de resultaatbestemming, omdat mutaties in reserves via de resultaatbestemming dienen te verlopen. Als gevolg van deze aanpassing zijn de vergelijkende cijfers eveneens aangepast.

22. Aanvullende gemeentelijke bijdrage in het exploitatieresultaat

	Realisatie 2014 €	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Aanvullende bijdrage 2013	-	-	136.661
	-	-	136.661

bentacera

IK BEN UW ACCOUNTANT EN ADVISEUR

Gewaarmerkt als staat waarop
onze verklaring d.d. 03-07-2015

betrekking heeft

OVERIGE GEGEVENS

Aan het bestuur van Stichting Cultureel Centrum De Harmonie
te Leeuwarden

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen geconsolideerde jaarrekening 2014 van Stichting Cultureel Centrum de Harmonie te Leeuwarden gecontroleerd. Deze geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening die voldoet aan de WNT-eisen van financiële rechtmatigheid, zoals opgenomen in het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de geconsolideerde jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en de "Beleidsregels toepassing WNT", inclusief het controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor opmaken de geconsolideerde jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte WNT-eisen van financiële rechtmatigheid en van de redelijkheid van de door het bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de geconsolideerde jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

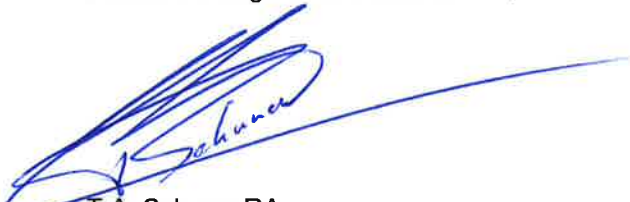
Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Cultureel Centrum de Harmonie per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de "Beleidsregels toepassing WNT".

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van externe niet-topfunctionarissen

In overeenstemming met de aanvullende beleidsregels van 12 maart 2014, hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van de functionarissen zoals genoemd in art. 4.2 lid 2 letter c WNT (externe niet-topfunctionarissen).

Drachten, 3 juli 2015

Bentacera Registeraccountants B.V.

T.A. Schurer RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

2 VERWERKING VAN HET RESULTAAT OVER 2014

De jaarrekening 2014 is vastgesteld in de vergadering van het bestuur gehouden op 16 juni 2015. Het bestuur heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over boekjaar 2014

De directie stelt aan het bestuur voor het resultaat over 2014 als volgt te bestemmen:

Dotatie egalisatiereserve	€ -126.222,00
Onttrekking aan bestemmingsreserves	€ -
Aanvullende gemeentelijke bijdrage in het exploitatieresultaat	€ -
Dotatie algemene reserve	€ -27.971,00

Dit bestemmingsvoorstelvoorstel is in de jaarrekening 2014 verwerkt.

Er hebben zich na balansdatum 31 december 2014 geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op het resultaat 2014 en de vermogenspositie per 31 december 2014.

Ondertekening

Leeuwarden,2015

Vastgesteld door het bestuur d.d.2015

Mr. A.C.H.I. Oostvogel
Directeur

BIJLAGEN

Omschrijving	Jaar van aanschaf	Afschrijvings- percentage	Stand 31-12-2013			Mutaties 2014			Stand 31-12-2014		
			Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	Investeringen	Afschrijvingen	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde	
Investeringen Inrichting/inventaris Huisstijl Inrichting/inventaris Horeca - BV Inrichting/inventaris Inrichting zalen en foyers Inrichting - BV Inrichting/inventaris Inrichting zalen en foyers Inrichting/inventaris Inrichting zalen en foyers Inrichting/inventaris Automatisering Inrichting zalen en foyers Investeringen 3 jaar Investeringen 8 jaar Investeringen 12 jaar Investeringen 3 jaar Investeringen 8 jaar Investeringen 12 jaar Investeringen 3 jaar Investeringen 8 jaar Investeringen 12 jaar Investeringen 3 jaar Investeringen 8 jaar Investeringen 12 jaar	2004	12,5	211.590,78	211.590,78	0,00	0,00	0,00	211.590,78	211.590,78	0,00	
	2004	10,0	27.179,89	25.820,89	1.359,00	0,00	1.359,00	27.179,89	27.179,89	0,00	
	2005	12,5	118.687,36	118.687,36	0,00	0,00	0,00	118.687,36	118.687,36	0,00	
	2005	12,5	16.093,00	16.093,00	0,00	0,00	0,00	16.093,00	16.093,00	0,00	
	2006	12,5	119.620,65	112.144,65	7.476,00	0,00	7.476,00	119.620,65	119.620,65	0,00	
	2006	12,5	505.335,40	473.752,40	31.583,00	0,00	31.583,00	505.335,40	505.335,40	0,00	
	2006	12,5	5.207,65	4.882,65	325,00	0,00	325,00	5.207,65	5.207,65	0,00	
	2007	12,5	207.774,57	168.819,57	38.955,00	0,00	25.970,00	207.774,57	194.789,57	12.985,00	
	2007	12,5	368.263,32	299.215,32	69.048,00	0,00	46.032,00	368.263,32	345.247,32	23.016,00	
	2008	12,5	97.198,42	66.823,42	30.375,00	0,00	12.150,00	97.198,42	78.973,42	18.225,00	
	2008	12,5	118.924,63	81.759,63	37.165,00	0,00	14.866,00	118.924,63	96.625,63	22.299,00	
	2009	12,5	51.975,40	29.239,40	22.736,00	0,00	6.496,00	51.975,40	35.735,40	16.240,00	
	2009	33,3	7.941,50	7.941,50	0,00	0,00	0,00	7.941,50	7.941,50	0,00	
	2009	12,5	5.437,30	3.057,30	2.380,00	0,00	680,00	5.437,30	3.737,30	1.700,00	
	2010	33,3	25.396,82	25.396,82	0,00	0,00	0,00	25.396,82	25.396,82	0,00	
	2010	12,5	36.517,08	15.970,08	20.547,00	0,00	4.566,00	36.517,08	20.536,08	15.981,00	
	2010	8,3	31.506,08	9.202,08	22.304,00	0,00	2.624,00	31.506,08	11.826,08	19.680,00	
2011	33,3	16.484,44	13.738,44	2.746,00	0,00	2.746,00	16.484,44	16.484,44	0,00		
2011	12,5	84.659,71	26.491,71	58.168,00	0,00	10.576,00	84.659,71	37.067,71	47.592,00		
2011	8,3	390.226,65	81.324,65	308.902,00	0,00	32.516,00	390.226,65	113.840,65	276.386,00		
2012	33,3	3.938,76	1.970,76	1.968,00	0,00	1.312,00	3.938,76	3.282,76	656,00		
2012	12,5	32.635,39	6.154,39	26.481,00	0,00	4.074,00	32.635,39	10.228,39	22.407,00		
2012	8,3	47.049,50	5.889,50	41.160,00	0,00	3.920,00	47.049,50	9.809,50	37.240,00		
2013	33,3	18.866,12	3.151,12	15.715,00	0,00	6.286,00	18.866,12	9.437,12	9.429,00		
2013	12,5	56.812,10	3.607,10	53.205,00	0,00	7.094,00	56.812,10	10.701,10	46.111,00		
2013	8,3	68.549,94	2.884,94	65.665,00	0,00	5.710,00	68.549,94	8.594,94	59.955,00		
2014	33,3	0,00	0,00	0,00	0,00	31.355,20	5.235,20	31.355,20	26.120,00		
2014	12,5	0,00	0,00	0,00	0,00	38.695,97	2.455,97	38.695,97	36.240,00		
2014	8,3	0,00	0,00	0,00	0,00	7.422,60	315,60	7.422,60	7.107,00		
Totaal			2.673.872,46	1.815.609,46	858.263,00	77.473,77	236.367,77	2.751.346,23	2.051.977,23	699.369,00	

BIJLAGE 2.**INVESTERINGEN 2014**

Aannemerswerk	-
Beveiligingsinstallaties	-
Stoffeerderswerk	6.839,00
Loodgieterswerk	700,00
Inventaris horeca	9.510,17
Inventaris - inrichting	18.538,10
Toneelverlichting en -techniek	10.890,07
Videotechniek	2.380,00
Dimmers/lichtstuurapparatuur	2.966,59
Toneeltechniek	2.786,00
Audiotechniek	2.010,73
Automatisering kantoor	20.853,11
Totaal investeringen	<u>77.473,77</u>

BEZOEKCIJFERS 2014

	Culturele evenementen				Commerciële evenementen				Totaal aantal evenementen			
	Aantal evenementen		Aantal bezoekers		Aantal evenementen		Aantal bezoekers		Aantal evenementen		Aantal bezoekers	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
januari	40	50	9.272	8.645	37	31	5.469	5.309	77	81	14.741	13.954
februari	51	46	12.832	10.383	32	30	2.661	1.849	83	76	15.493	12.232
maart	62	85	9.279	17.539	52	46	4.154	4.712	114	131	13.433	22.251
april	59	51	14.123	9.848	40	31	3.602	3.235	99	82	17.725	13.083
mei	36	36	6.149	9.089	35	47	4.962	6.620	71	83	11.111	15.709
juni	8	9	1.032	2.424	39	34	5.584	9.492	47	43	6.616	11.916
juli	0	0	0	0	3	0	475	0	3	0	475	0
augustus	0	0	0	0	6	7	2.387	2.265	6	7	2.387	2.265
september	4	30	1.753	9.960	27	21	5.577	6.604	31	51	7.330	16.564
oktober	73	57	11.214	19.691	59	42	4.719	5.114	132	99	15.933	24.805
november	70	57	16.186	13.043	37	26	25.198	26.473	107	83	41.384	39.516
december	47	50	9.543	14.246	40	27	6.143	5.876	87	77	15.686	20.122
	450	471	91.383	114.868	407	342	70.931	77.549	857	813	162.314	192.417

Onder de culturele evenementen zijn niet alleen de reguliere, eigen voorstellingen opgenomen, maar ook andere culturele activiteiten, zoals concerten van het Noord Nederlands Orkest en Hothouse Redbad, inleidingen, cursussen en (gratis) lunchconcerten.